

Globalizare și post-colonialism

Prof. univ. dr. Nicolae IUGA

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, Filiala Baia Mare

Abstract

John Perkins, the contemporary American economist believes that the main actors in today's world economy are not anymore the sovereign states, but the big trans-national corporations, and this global scale power system is called corporatocracy.

The big corporations are interested to economically enslave smaller countries or even entire regions of the Globe by implementing the method of the „economic assassinate”. Falsified forecasts are carried out, over-estimating optimism concerning the economic growth, that respective country being stimulated to over-indebt itself, then its resources being taken over in account of a debt that cannot be paid within the foreseeable future. This scenario was implemented during the inter-war period on different fluctuations, in various regions of our planet and is still implemented in countries from the EU vicinity, even in our days.

Keywords: economic assassination, corporatocracy, over-indebteness, resource exploitation

1. Colonialismul clasic

În cadrul exploatării țărilor sărace de către cele bogate, sistemul colonialist clasic se baza în principal pe mecanismul cunoscut sub numele de „foarfecile prețurilor”, descris în mod plastic de către economistul olandez Jan Tinbergen (1903-

1994), laureat al Premiului Nobel pentru Economie în 1969. Inițial, Tinbergen a fost interesat de un raport optim între veniturile mari și cele mici, considerând că raportul de 5 la 1 este cel mai adecvat pentru stimularea proceselor macroeconomice¹. Ulterior, Jan Tinbergen a fost primul care a dezvoltat matematic un model național macro-economic, model care a fost aplicat pentru prima dată în Țările de Jos, iar mai apoi a fost preluat și de către Marea Britanie și SUA.

Conceptul de „foarfecă a prețurilor” în accepțiunea lui Tinbergen este propriu colonialismului clasic, din sec. XVIII – XIX, și se manifestă ca o tendință naturală a sistemelor macroeconomice de a crea raporturi inegale între puterea colonială și colonie, între puterea colonială și teritoriile ocupate (colonizate), de a se impune pentru populația indigenă prețuri tot mai scăzute la materiile prime exploatate din colonii, pe de o parte, și prețuri tot mai ridicate la produsele finite, realizate de către puterile coloniale și exportate în colonii, pe de altă parte². Astfel, țările dezvoltate se dezvoltă tot mai mult, iar țările subdezvoltate se subdezvoltă tot mai mult. Nu se pune nici un moment problema ca țările slab dezvoltate să le ajungă din urmă pe cele dezvoltate, ci dimpotrivă, decalajele între

¹Jan Tinbergen, ["Minimumproblemen in de natuurkunde en de economie"](#), Amsterdam, 1929.

² Jan Tinbergen, ["Misunderstandings concerning income distribution policies"](#), în: „Die Economist” nr. 1/1981, pag. 8 – 20.

țările bogate (puteri coloniale) și țările sărace (colonii) să crească tot mai mult. Acest tip de raționament a fost utilizat ca un loc comun, prin care țările socialiste în curs de dezvoltare le criticau pe cele capitaliste dezvoltate, dar a fost în același timp și un principiu de critică obiectivă a capitalismului, dezvoltat în interiorul capitalismului însuși.

În prezent, spre exemplificare, putem constata că economia României contemporane este tratată în același stil al colonialismului primitiv, prin mecanismul foarfecii prețurilor. De exemplu, în România anilor de după 1990, industria autohtonă a producției de mobilă, ca și alte industrii prelucrătoare de altfel, a fost falimentată și desființată. În loc să exporte mobilă, România a ajuns să exporte bușteni, sau în cel mai bun caz cherestea, iar prețurile la materia primă lemnoasă tind, conform legii enunțate de către Tinbergen, să devină tot mai mici, iar prețurile la mobila de import tot mai mari.

Prin faptul că materiile prime autohtone nu se prelucrează de către țara care le deține, economia națională a țării în cauză are de suferit pe mai multe paliere: (1) nu se valorifică superior materiile prime autohtone, prin înglobarea unei cantități tot mai mari de muncă, deci de valoare nou-creată în colonie; (2) nu se creează mai multe locuri de muncă, în consecință scade pe plan intern volumul salariilor; (3) profitul nu rămâne în țara – colonie, spre a fi capitalizat în cadrul economiei naționale, ci este scos în afara țării de către marile companii multinaționale, iar colonia rămâne fără capital. Se intră astfel într-un cerc perfect vicios. Colonia ar face investiții, ca să prelucreze superior materiile prime pe care

le deține, dar nu are bani / capital pentru investiții de mare anvergură. Atunci are nevoie de investitori străini. Aceștia vin cu capital, impunând de regulă în planul intern al coloniei o legislație care să-i avantajeze. Dar investitorilor străini capitalul nu le pică din cer, ci îl acumulează în principal pe trei căi: prin exploatarea forței de muncă ieftine din colonie, prin impunerea în forță a principiului foarfecelui prețurilor, precum și, eventual, prin sustragerea de la plata obligațiilor fiscale legale către statul – colonie.

2. Practica post-colonială a „asasinatului economic”

Conceptul de „asasinat economic” cu referire la o țară sau alta a fost impus de către economistul american contemporan John Perkins (născut în 1945), el însuși fost un astfel de „asasin economic”, iar cartea pe care a publicat-o se intitulează chiar *Confesiunile unui asasin economic*³, apărută în anul 2004 în SUA și în 2010 și în România. După al Doilea Război Mondial SUA au militat, de pe poziții aparent morale și de democrație politică, pentru desființarea ultimelor resturi coloniale, aparținând încă fostelor mari puteri coloniale, precum Marea Britanie, Franța sau Spania. Dar cu timpul s-a dovedit că SUA nu au urmărit altceva decât să creeze în folosul propriu o nouă ordine economică mondială post-colonială, un nou tip de colonialism mai puțin vizibil și mult mai rapace.

Prin anii 1960 – 70, în mai multe țări slab dezvoltate din America Latină, din Orientul Mijlociu sau din Extremul Orient

³ John Perkins, *Confesiunile unui asasin economic*, traducere în limba română, Ed. Litera, București, 2010.

au fost organizate mai multe misiuni, uneori camuflate ca acțiuni umanitare, formate din economiști de elită și plătite de către marile corporații americane. Rolul acestor „asasini economici” era de a convinge liderii țărilor în cauză să accepte mari împrumuturi de dezvoltare, pentru proiecte de infrastructură (căi ferate, autostrăzi, aeroporturi) și pentru exploatarea resurselor proprii petroliere și minerale, falsificând într-un sens supra-optimist prognozele economice privind posibilitățile de dezvoltare și de amortizare a investițiilor făcute. Falsificarea prin exagerare optimistă a prognozelor economice era premeditată și era menită să pună țările respective în situația de a contracta datorii foarte mari și în imposibilitatea de a restitui datoriile contractate, țări care să fie nevoite apoi să dea în schimbul datoriilor resursele naturale pe care le dețin către companiile americane investitoare⁴. Iar proiectele de infrastructură, odată realizate, facilitau practic doar exploatarea și transportul resurselor de către corporațiile străine.

John Perkins este de altfel și cel care inventează și utilizează conceptul de „corporatocrație”, considerând că nu statele naționale dezvoltate le exploatează acum pe statele sărace, ci corporațiile multi- și trans-naționale sunt entitățile care exploatează coloniile, situându-se în general deasupra statelor, cu excepția singulară a Statelor Unite. Corporatocrația și lăcomia acestei metode este văzută de către Perkins ca fiind forța motrice care susține SUA ca imperiu global, ca superputere militară, care caută să-și impună interesele pe plan mondial prin asasinat economic, prin amenințarea cu forța și prin recurgere la forță. Împovărate

cu datorii imposibil de plătit, țările în curs de dezvoltare au fost puse în situația să accepte presiunile SUA pe diferite probleme, să fie practic neutralizate din punctul de vedere politic și al dreptului internațional, iar posibilităților lor de dezvoltare economică independentă să fie amputate pe termen lung. Conducătorii unor țări care au încercat să se opună acestui sistem post-colonial și asasinării economice a țărilor lor, au fost ei înșiși asasinați fizic, prin operațiuni secrete ale CIA. Perkins citează aici ca exemple cunoscute personal de către el pe președinții succesivi ai statului Panama, Omar Torrijos și Manuel Noriega, primul asasinat fizic și al doilea moral, pentru refuzul de a preda Canalul Panama de pe teritoriul țării lor către Statele Unite.

În general, corporatocrația este interesată în primul rând în asasinarea economică. Semnificativ poate fi aici – ca să nu înmulțim inutil exemple – cazul Ecuadorului, o țară de altfel bogată în petrol, nu și-a putut exploata ea însăși resursele de petrol, ci le-a concesionat companiilor străine, după care a trebuit să-și piardă și pădurile, ca să acopere găurile create de pe urma concesionării petrolului: „Din cauza proiectelor asasinilor economici, Ecuadorul este copleșit de datoria externă, trebuind să aloce o parte exorbitantă din bugetul național pentru a o achita, în loc să-și utilizeze capitalul pentru a-i ajuta pe milioanele de cetățeni, înregistrați oficial ca trăind sub pragul sever al sărăciei. Singura modalitate prin care Ecuadorul poate să-și achite obligațiile externe este de a-și vinde pădurile tropicale către companiile petroliere. Într-adevăr, unul dintre motivele pentru care asasinii economici și-au îndreptat de la început privirile asupra

⁴ John Perkins, op. cit., p. 15.

Ecuadorului s-a datorat convingerii că marea de petrol de sub regiunea Amazonului rivalizează cu câmpurile petrolifere din Orientul Mijlociu. Imperiul global își revendică partea sa, sub forma concesiunilor petroliere”⁵.

Țările supuse și transformate de către SUA în post-colonii sunt apoi lipsite de facto de independență politică, fiind conduse de către ambasadele SUA (parcă sună cunoscut!), fapt observat încă de la începutul anilor 2000 de către același Perkins: „Oricum, acestor oameni nici nu le trece prin cap că motivul pentru care ne instalăm ambasade peste tot în lume este acela de a ne servi propriile interese care, pe parcursul ultimei jumătăți a secolului XX, au însemnat transformarea Republicii americane într-un imperiu global”⁶. Cu țările care refuză să se supună directivelor transmise prin ambasadele SUA, corporatocrația procedează altfel. După opinia lui Perkins, SUA fost nevoite să invadeze Irakul de două ori, în 1990 și în 2003, deoarece aici asasinii economici au eșuat⁷.

3. Adaptarea suprastructurii politice din colonii. Cazul României

Cazul colonizării recente a României poate fi considerat clasic, cumva ca un exemplu de manual. În cazul României există unele particularități istorice, care favorizează pur și simplu procesul de colonizare a țării noastre de către puterile străine, particularități pe care le-am analizat pe larg în altă parte⁸. Străinii sunt parcă cumva îmbiați să vină și să

ocupe această țară, cu oameni lipsiți de demnitate națională, dar bogată în resurse.

Suntem, ne convine sau nu, o națiune balcanică, peste care s-a suprapus împrejurarea istorică particulară că noi, de regulă, nu am avut capul, conducerea statului înăuntru, ci în afară. În cei mai puțin de șapte sute de ani de statalitate feudală și modernă, noi am avut mai mult de trei secole capitala cultural-politică la Istanbul, respectiv pentru Ardeal la Viena, vreo jumătate de secol la Moscova, pentru ca în ultimul deceniu și jumătate aceasta să se mute la Bruxelles. Asta explică, măcar în parte, lipsa noastră de coloană vertebrală, de demnitate națională și de caracter, lipsă care ne-a definit aproape tot timpul. Mai puțin de un secol de monarhie de factură europeană, de la Cuza la Gheorghiu Dej, cu partide politice de tip național, nu au fost de ajuns ca să repare în totalitate răul făcut. Servilismul față de stăpânul străin și abjecția față de noi, unii față de alții, au ieșit din nou la suprafață, cu ocazia instaurării dictaturii comuniste. Iar perioada post-decembrie 1989 nu a adus altceva, din acest punct de vedere, decât schimbarea Moscovei cu Bruxellesul.

Este adevărat, istoria României din perioada ei cea mai fericită, adică din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului XX, a fost caracterizată printr-o tendință de sincronizare cu civilizația vest-europeană, idee tratată de pe poziții contradictorii și complementare de către doi gânditori importanți, Titu Maiorescu și Eugen Lovinescu. România a preluat din Vest, fără discernământ, și ce a fost și ce nu a fost bun pentru ea însăși, rezultând celebrele forme fără fond, altoirea unor forme moderne, capitaliste, pe un fond

⁵ Idem, pag. 22-23.

⁶ Ibidem, pag. 43.

⁷ Ibidem, pag. 273.

⁸Nicolae Iuga, *Șovinismul de mare putere*, Editura Grinta, Cluj Napoca, 2014, pag. 78 și urm.

feudal. Lucrurile s-au agravat în mod deosebit de la debutul secolului XXI, servilismul României față de SUA îmbrăcând forme patologice, care compromis destinul țării pe termen lung.

În comunism, statul a ajuns să dețină absolut toate mijloacele de producție, ceea ce a permis pe de o parte realizarea de mari lucrări publice (Canal, Metrou, Casa „Poporului”, cartiere de blocuri etc.), dar pe de altă parte tot statul era cel care „dădea” locuri de muncă și „dădea” mijloace de subzistență, adică salarii reduse la minimul necesar, individul fiind totalmente dependent față de stat. Bineînțeles, în mod planificat, salariul nu era niciodată suficient, de aceea trebuia completat obligatoriu prin furt de la stat, ca exercițiu permanent de supraviețuire. Aveam o pauperizare generală a întregii societăți, iar statul, în calitate de capitalist general, reprezentat prin dictatorul care îl conducea, pretindea de la indivizi nu doar muncă, ci și o aservire de tip simbolic și mental, prestarea de omagii publice, o loialitate de tip feudal de la toți angajații săi. Faptul că statul comunist român a renunțat la tipul bolșevic de legitimare a deținerii puterii politice, că a renunțat la ideologia internaționalismului proletar în favoarea protocronismului și a unui naționalism de paradă, nu a făcut decât să potențeze mentalitatea de tip feudal.

De aceea, după 1990 tentativele de integrare a europeană a României au întâmpinat probleme specifice, de ordinul mentalității. România nu se putea cupla normal cu țările din Vest, pentru că nu se putea altoi o structură socială și mentală pre-capitalistă pe cea post-capitalistă occidentală. România nu venea cu o elită de individualități puternice, independente,

înstărite, demne și întreprinzătoare ci, mental vorbind, cu o masă de iobagi duplicitari și cleptomani. Atunci SUA și UE nu au făcut decât să profite de situație spre a transforma, pentru beneficiul propriu, România în colonie.

Conducătorii României de azi, primii oameni în stat – președinte, prim ministru, șefii de la Parlament etc. – sunt de fapt ca niște „regi fără țară”. Ei sunt disperăți că vor pierde puterea cu fiecare ciclu electoral și de aceea vor căuta sprijin în afară. Ei sunt aduși la putere și maziliți periodic, atunci când nu mai corespund, prin manevrele oculte ale noului imperiu al SUA. Ei știu asta și, pentru a-și păstra statutul și privilegiile pe care le conferă acest statut, se vor grăbi imediat, după fiecare ciclu electoral, să „închine țara”, adică vor oferi bogățiile țării spre a fi jefuite, vor cumpăra scump nave și aeronave la mâna a doua, bune de dus la fier vechi, vor devaliza bugetul plătind acelorași contracte oneroase sau vor îndatora țara, bineînțeles fără să fie nevoie.

Astfel, conducătorii nominali ai României de azi vor căuta, la rând lor, să obțină protecție discreționară din afară, din SUA, de fapt protecție împotriva propriului popor, în eventualitatea unei demiteri prin referendum, prin cedarea atributelor suveranității statale și, ce e mai grav, prin cedarea controlului asupra resurselor strategice de minereu, produse petroliere etc. În acest fel, acești conducători se asigură față de eventuala lipsă de loialitate a baronilor locali, se asigură inclusiv împotriva contestărilor populare, împotriva protestelor venite de jos.

Pare deci clar pentru oricine că liderii nominali ai statului român actual nu mai pot fi înscăunați fără avizul străinătății

și nici nu se pot menține în scaun fără susținerea ei. De aceea, liderii politici români sunt cooperanți cu centrul de putere din afară într-o manieră tipică prostituției. În stilul unor proxeneți politici care nu primesc bani, ci dau bani (resursele țării), pentru a fi menținuți pe funcții. Dar de ce alte state, chiar dintre statele vecine României, nu sunt tratate atâta de prost de către noile centre de putere imperială, așa cum este tratată România?

În cazul Ungariei de exemplu, am putea admite că, spre deosebire de România, există două condiții particulare. Pe de o parte, Ungaria nu are resurse minerale și petroliere de acaparat, precum România, asta e șansa Ungariei că este săracă în resurse, deci nu constituie o miză economică importantă și de aceea i se tolerează o anumită independență, o anumită sfidare a Imperiului, anumite „derapaje” de la „democrație”, adică față de autocrația SUA. Dar, pe de altă parte, există și un alt factor hotărâtor, politicienii maghiari nu sunt așa de porniți, precum cei români, ca să-și trădeze țara ci, dimpotrivă, caută pe cât se poate să-și apere și să-și promoveze interesul național. Ei au alte tradiții naționale și patriotice. Istoric este dovedit că maghiarii au știut, în împrejurări critice, să se poarte cu mai multă demnitate, chiar dacă pentru asta au plătit uneori un preț greu.

În cazul României însă, lucrurile stau incomparabil mai prost din punct de vedere moral. Este posibil chiar ca, inițial, SUA & UE nici să nu fi avut intenția clară de a transforma România în colonie, dar conducătorii României s-au dus ei înșiși la înaltele porți imperiale și au pus țara la dispoziția SUA & UE pe post de colonie. Apoi s-au întors în țară și au căutat să-și

convingă cetățenii se accepte să se comporte față de imperii ca și cum România ar fi deja o colonie. SUA & UE poate nu și-au pus inițial problema să ne cucerească și să ne transforme în colonie, ci noi înșine, prin reprezentanții noștri, i-am invitat să vină să ne ocupe și să ne trateze ca pe o colonie. Și chiar am devenit o colonie, treptat și pe nesimțite.

În realitate, statutul de colonie, cu care ne-am pricopsit deja și de care nu vom putea scăpa decât foarte greu, sau de care poate nu vom scăpa niciodată, nici măcar prin război, este echivalent cu condamnarea României la subdezvoltare pe termen lung. Țara este decapitalizată și nu poate dispune de exploatarea resurselor proprii. Avem de exemplu zăcăminte de aur, dar nu le putem exploata noi înșine, pentru că „nu avem bani”. Bani pe care i-am fi putut avea, adică i-am fi putut capitaliza noi înșine într-o economie asanată, au plecat în afara țării, cu concursul unor conducători politici corupți, iar conducătorii politici corupți sunt menținuți la putere cu concursul unei străinătăți interesate să ne spolieze, inclusiv financiar.

Datorită corupției politicienilor, am pierdut rând pe rând totul. Am pierdut în planul competitivității economice, prin comparație cu țări precum Polonia sau Cehia, iar cadrul legal juridico-economic din România este mai curând „o frână în calea modernizării țării”⁹. Am pierdut enorm prin ne-accesarea de fonduri europene, deși cotizăm la constituirea acestor fonduri cu mai mult decât accesăm. Cheltuirea acestor fonduri este în așa fel organizată, încât să nu poată fi fraudate, iar

⁹Vasile Iuga, în www.tbs.ubbcluj.ro, consultat la 14 feb. 2014.

politicianul român, dacă nu poate fura nimic, atunci nici nu mai face nimic pentru atragerea acestor fonduri. Apoi, am pierdut prin stabilirea unor redevențe derizorii la resursele date spre exploatare.

Nu mai avem industrie, nu mai putem prelucra nimic, ci exportăm materii prime la prețuri tot mai scăzute și importăm produse finite la prețuri tot mai ridicate, aceasta fiind regula de bază, logica și rațiunea oricărei exploatare de tip colonial. În timp, decalajele economice și civilizaționale între colonie și metropolă se adâncesc tot mai tare. Metropolă se dezvoltă tot mai mult, iar colonia se subdezvoltă tot mai mult. Este o iluzie deosebit de păgubitoare să-și imagineze cineva că o colonie va ajunge vreodată din urmă metropolă dezvoltată pe seama exploatareii sale.

4. Destabilizarea violentă a țărilor care se opun post-colonialismului

Să ne imaginăm că România s-ar fi opus, prin mijloace legale, politice și democratice transformării în colonie și ocupării militare de către SUA. Ce s-ar fi întâmplat atunci? Este posibil ca în acest caz România să fi fost dezmembrată teritorial la fel ca și fosta Iugoslavie? Este foarte probabil. De aceea noi considerăm că România nu prea are de ales. Dacă refuză statutul de colonie și predarea bogățiilor țării pe mai nimic, atunci noul Imperiu poate oricând să... pună problema Transilvaniei, din nou ca obiect de amenințare și șantaj. Dacă nu ne conformăm cerințelor Imperiului, acesta poate oricând, în mod foarte discret, să amenințe cu dezmembrarea României după scenariul iugoslav. Din păcate, România se află în prezent într-un trist moment de răscruce pentru destinul său, la locul de

întâlnire a josniciei și a trădării politicienilor români, cu pretențiile rapace ale metropolei. Credem că azi nu se mai pune problema „modernizării” statului român, ci se pune în primul rând problema, exact ca și după cel de-al doilea război mondial, a supraviețuirii națiunii române.

Exemplul tipic de destabilizarea violentă a statelor care nu au putut fi „integrate” în noua ordine colonială îl constituie regizarea unui tsunami de anvergură numit eufemistic „primăvara arabă”. Cele mai interesante răspunsuri la întrebarea: de ce a fost nevoie de „primăvara arabă”? le aflăm la William Engdahl, un economist și politolog contemporan, consultant economic și jurnalist independent. El descrie SUA de după al doilea război mondial ca fiind un tip de Imperiu cu totul nou, care nu se bazează pe ocuparea militară a unui teritoriu, ci pe controlarea unor resurse vitale¹⁰. Un imperiu informal, dar care controlează finanțele mondiale, lanțul alimentar de bază, energia, petrolul și industria chimico-farmaceutică, un imperiu ajuns, după prăbușirea fostei URSS, cea mai mare concentrare de putere din istorie. Și acest super-imperiu, ca oricare alt imperiu din istorie, va avea un sfârșit, iar sfârșitul SUA va veni exact din această tendință a sa, aceea de a controla anumite resurse la scară planetară.

Scopul final al SUA în momentul de față – arată în continuare Engdahl¹¹ - este acela de a pune sub controlul său militar resursele din Africa și Orientul Mijlociu, spre a putea bloca în acest fel creșterea economică în China și Rusia,

¹⁰www.williamengdahl.com, consultat la 22 feb. 2014.

¹¹www.rt.com, consultat la 22 feb. 2014.

tocmai pentru a controla Eurasia în întregime. Numai că în prezent, după Engdahl, SUA au intrat în declin, deși nimeni de la Washington nu este dispus să recunoască acest lucru, la fel cum în Marea Britanie în urmă cu o sută de ani nimeni nu voia să admită că Imperiul este în declin. În prezent, SUA depun toate eforturile nu numai ca să-și mențină intactă puterea la care au ajuns, dar și să-și extindă dominația asupra întregii planete.

William F. Engdahl crede că revoltele din Orientul Mijlociu și Africa de Nord sunt departe de a fi o serie de mișcări oneste și spontane, pornite din interior și menite să înlăture regimuri politice abuzive, ci aceste revolte au fost provocate din afară și fac parte dintr-un plan politico-militar anunțat de către fostul președinte SUA G. W. Bush la o reuniune a G8 din anul 2003, proiect numit „Orientul Mijlociu Mare”. Acest proiect a fost pus la cale de către SUA pentru a lua sub control – prin „democratizare”, de fapt prin „balcanizare” – întreaga lume islamică, din Afganistan și Pakistan, prin Iran, Siria, Egipt, Libia, Tunisia, Maroc, până la Gibraltar. Așa-numita „primăvară arabă” a fost planificată și organizată în prealabil, instigatorii de pe rețelele de socializare fiind manipulați.

Liderii arabi ai răscoalelor din statele islamice au fost instruiți la Belgrad, de către specialiști americani din organizațiile *Canvas* și *Otpor*.

Care ar fi motivele pentru care SUA ar urmări o demantelare sistematică a statelor islamice? După Engdahl, primul motiv ar fi acela că în mâinile liderilor lumii arabe se află concentrată o bogăție uriașă, constând în fonduri acumulate și resurse. Aceste state trebuie „democra-

tizate”, cam în felul cum s-a procedat în Rusia pe la începutul anilor '90, pentru ca aici să poată pătrunde „economia de piață”, respectiv să se poată restructura economia după indicațiile imperative ale FMI, astfel ca „băncile și societățile financiare occidentale să poată veni și să-și ia prada”¹².

Al doilea motiv ar fi „securizarea” și militarizarea resurselor de petrol din locuri precum Libia și Sudan, țări care prezintă interes pentru creșterea economică viitoare a Chinei. Acest lucru nu a fost dezvăluit abia acum de către Engdahl, ci a fost preconizat cu mult înainte de către Zbigniew Brzezinski, într-o carte publicată în anul 1998¹³. Aici politologul american, fost consilier pe probleme de securitate al președintelui Jimmy Carter, preconizează strategia SUA în Eurasia, arătând că nici un concurent al SUA nu trebuie lăsat să ajungă capabil să domnie Eurasia și să conteste pre-eminența globală a Americii. Pentru aceasta, în primul rând trebuie blocat accesul Chinei la resurse petroliere, la resursele Africii în general.

În anul 2006, China a invitat la Beijing 40 de șefi de state din Africa, făcându-le oferte de afaceri deosebit de avantajoase, propunând în același timp să facă investiții, să construiască în Africa locuințe, spitale și să realizeze mari proiecte de infrastructură, tot ceea ce nu a făcut FMI în Africa timp de 30 de ani de când se află infiltrat acolo. Imediat după acest eveniment, Pentagonul a constituit un „Centru de comandă” special pentru Africa, *Africom*, și a început cu destabilizarea țărilor bogate în resurse din

¹² Idem.

¹³ Zbigniew Brzezinski, *The Grand Chessboard, American Primacy and Its Geostrategic Imperatives*, Basic Books, 1998.

nord. Rezultatele înfricoșătoare ale politicii americane se văd la tot pasul: Tunisia, Egiptul și Libia – altădată țări prospere – sunt acuma ajunse prin ele însele la anarhie și ruine.

China dispune de venituri comerciale de aproximativ 300 de miliarde dolari anual, bani care trebuie investiți undeva. Inclusiv România, prin premierul Victor Ponta, a tatonat în toamna anului 2013 mediul economic și politic chinez, iar pe la sfârșitul lunii noiembrie prim ministrul Chinei a venit într-o vizită oficială la București. Ocazie cu care au fost făcute din partea chineză oferte de investiții deosebit de avantajoase, în valoare de aproximativ 8 miliarde de euro. O lună și ceva mai târziu, adjunctul secretarului de stat american Victoria Nuland a venit intempestiv la București, să-și mai vadă colonia și să blocheze accesul investițiilor chineze în România. Omul cu ideea, adică premierul român Victor Ponta, cel care l-a invitat în România pe premierul chinez, a evitat să dea ochii cu Nuland, dar aceasta a fost primită de către președintele Băsescu și ministrul de Externe, cărora le-a șuiurat printre dinți, între altele, ceva despre „derapajele statului de drept” în România, de parcă în SUA statul de drept ar merge mai drept, după scandalul ascultării ilegale a telefoanelor la scară globală. Dar supușii români au înțeles aluzia și au lăsat-o baltă cu investițiile chineze.

Deocamdată China, cu uriașele resurse financiare de care dispune, cumpără bonuri de tezaur de la SUA, susținând în acest fel în mod indirect dolarul american și finanțând, în mod ironic, chiar investițiile militare ale SUA îndreptate inclusiv împotriva sa, adică a

Chinei. Dar SUA, pentru a-și menține dolarul, trebuie să găsească repede noi domenii de pradă, și de aceea și-a îndreptat privirile spre fabuloasele bogății ale lumii arabe.

În opinia lui Engdahl, inclusiv criza din Grecia a fost amorșată, începând cu anul 2002, de către Goldman Sachs, care a încurajat această țară să falsifice rapoartele oficiale privind deficitul bugetar și datoria publică, declarând cheltuieli guvernamentale mai mici și o datorie publică mai mică decât erau în realitate. Criza din Grecia a fost programată, pentru a putea fi detonată de la mare distanță, din SUA, atunci când ar fi fost necesar, respectiv atunci când moneda euro ar fi putut deveni un concurent serios pentru dolarul american.

În fine, o altă mare, gigantică ironie a istoriei constă în aceea că în prezent tocmai Rusia, o Rusie încercuită militar în ultimii ani, prin construirea a nu mai puțin de 17 noi baze militare ale SUA, această Rusie – poate împreună cu Iran, China și unele țări din America de Sud – este chemată să joace un rol constructiv, de stabilizare și stabilitate politică în lume, să joace rolul de contrapondere la această strategie deosebit de periculoasă a NATO și SUA. În linia aceleași ironii, de data asta mai mult comică decât gravă, se înscrie și faptul că Rusia a preluat ștafeta respectării drepturilor omului, prin faptul că a acordat azil politic lui Edward Snowden, unul dintre puținii oameni, alături de Julian Assange, care au îndrăznit să arate adevărata față a SUA.